

IZOBRAŽEVANJE Zanimanje za srednješolske in študijske programe upada

Študijskih programov je dovolj, a trg potrebuje drugačne profile

Katarina Drlja
katarina.drlja@finance.si

Izobraževalnih programov s področja prometa in logistike je v Sloveniji na vseh ravneh veliko. Zanimanja ni povsod, v gospodarstvu poudarjajo, da bi bilo smiselno programe bolj prilagoditi potrebam iz prakse.

Na univerzah so programi na ljubljanski fakulteti za pomorstvo in promet, na mariborski fakulteti za logistiko in na fakulteti za gradbeništvo (FG), kjer se izvaja študijski program Prometno inženirstvo na vseh treh ravneh. »Presenetljivo je, da vsebine prometa, prevoza, mobilnosti, trajnostnega razvoja, kjer je promet najtrši oreh, večinoma ponujajo tudi neprometni študijski programi. Najbolj znan in ugleden je (bil) študij na prometno-tehnični smeri na fakulteti za gradbeništvo in geodezijo v Ljubljani,« ugotavlja Marjan Lep, vodja študijskega programa Prometno inženirstvo na mariborskem FG. S prometom povezane vsebine pa se pojavljajo tudi na filozofski fakulteti (geografija), ekonomski fakulteti (poslovna logistika) ter na programih strojništva, arhitekture in urbanizma ter podobnih.

Za inženirja tehnologije prometa v Portorož

Da je tovrstnih izobraževalnih programov dovolj, menijo tudi na portoroški fakulteti za pomorstvo in promet, ki je na visokošolski in univerzitetni ravni edina, ki izobražuje univerzitetne diplomirane inženirje tehnologije prometa. »Izobraževalni programi, ki jih izvajamo, so aktualni in ta hip ni potrebe po dodatnih specifičnih izobraževalnih programih, prav tako pa ni noben program odveč,

saj so ti aktualizirani in jih posodabljam v skladu s potrebami gospodarstva,« pojasnjuje Elen Twrdy, dekanica na fakulteti za pomorstvo in promet v Portorožu. Vsi programi, ki jih izvajajo, so usklajeni s prometnim gospodarstvom in resornimi ministrstvi.

Trg potrebuje logiste in dobre prakse

Količina izobraževalnih programov zadostuje za potrebe trga, ki pa ima tudi druge potrebe. »Trg narekuje potrebe po novih spoznanjih v logistiki in transportu, ki so zasnovana na primerih dobrih praks. Pomembna so teoretična znanja, ki jih ponujajo izobraževalne ustanove, in tudi njihov prenos v uporabo v logistiki. Prav tako so v današnjem konkurenčnem gospodarskem okolju dobrodošla znanja s področja menedžmenta oskrbnih verig,« poudarja Damjana Jerman iz podjetja Intereuropa.

Nova spoznanja in inovativne metode s področja logistike spoznavajo podjetja v praksi predvsem na posvetovanjih, kjer si izmenjujejo mnenja in novosti z drugimi strokovnjaki. Na takšnih konferencah, stran od študijskih klopi, gre za sodelovanje tudi med akademskimi strokovnjaki in strokovnjaki v praksi, ki z dialogom pripomorejo k večji konkurenčnosti slovenskega gospodarstva, povzamejo v Intereuropi: »Prav tako sta zelo pomembna prenos znanj na področju logistike tudi v mednarodnem prostoru in pomembnost sodelovanja med državami, saj logistika ni omejena na nacionalno ali regionalno raven, temveč postaja vse bolj globalna.«

Potreba po drugače profiliranih strokovnjakih

Kljub številnim študijskim programom trg izraža zahtevo po drugače profiliranih strokovnjakih, kot pa jih ponujajo

generalistično zasnovani univerzitetni programi. »Konkretno: javna uprava, državna in občinska, potrebuje načrtovalce mobilnosti s tehničnim znanjem ali upravljavce prometnih sistemov z bolj poudarjenimi netehničnimi znanji. V praksi zato velike projekte praviloma vodijo drugi profili, saj prometni inženirji potarnajo, da imajo premalo specialističnih znanj iz na primer javno-zasebnega partnerstva, vodenja investicij in podobno,« ugotavlja Lep. Na železnicah po njegovih besedah prav tako ugotavljajo pomanjkanje inženirskih znanj tako na gradbenem kot na signalno-varnostnem in drugih segmentih. »Splošno pomanjkanje se kaže tudi pri podpori varnosti, medtem mestni načrtovalci pogrešajo stroko, ki bi znala kvantificirano podpirati pripravo in izvedbo načrtov.«

Več vpisanih v visokošolski kot univerzitetni študij

Kljub temu je zanimanje za visokošolski študij tehnologije prometa v Portorožu precejšnje. »Pred leti smo v prve letnike vpisovali po 120 do 150 brucev, zadnji dve leti pa sto. Nekoliko manj je zanimanja za univerzitetni študijski program tehnologije prometa, kjer se letno vpisuje približno od 25 do 30 brucev,« pravi dekanica. Posebnih specializacij na področju študija Tehnologije prometa sicer nimajo, se pa študenti v tretjem letniku lahko odločijo za usmeritev v cestni, pomorski, železniški, poštni, letalski promet ali pa transportno logistiko. Na ljubljanski fakulteti za pomorstvo in promet so v letošnje študijsko leto na 177 razpisnih mest sprejeli 97 študentov, med katerimi si jih je 64 izbralo visokošolski študijski program Prometna tehnologija in transportna logistika in samo sedem univerzitetni program Tehnologija prometa. V Mariboru se je na fakulteto

za gradbeništvo za visokošolski program Prometno inženirstvo na razpisanih 60 mest prijavilo 79 maturantov, za univerzitetni program pa na razpisanih 73 mest le deset dijakov.

Srednje poklicno in strokovno izobraževanje

Na področju srednjega poklic-

nega in strokovnega izobraževanja obstajata dva programa s področja prometa, in sicer Voznik in Logistični tehnik. Voznik se izvaja samo za odrasle udeležence, medtem ko se Logistični tehnik izvaja tudi za mladino. Tako kot na fakultetah je tudi v srednješolskem izobraževanju opaziti upadanje interesa. »Vse bolj pa se kaže po-

treba po specialističnih izobraževanjih (za upravljalce sistemov JPP) oziroma modulih (na primer za prometno varnost) za omejeno število specializantov, ki se delno že ponujajo, a žal znotraj starih študijskih programov, čeprav bi ti bili zanimivi tudi za specializante iz prakse,« dodaja Lep. ●

► Kljub številnim študijskim programom podjetja izražajo potrebo po drugače profiliranih strokovnjakih, kot jih ponujajo generalistično zasnovani šolski programi. Želijo si bolj praktične usmerjenosti.

INFO

Vodilni slovenski prometni programi

Marjan Lep, vodja študijskega programa Prometno inženirstvo na mariborski fakulteti za gradbeništvo, kot tri vodilne slovenske programe s področja prometa poudarja:

► **Fakulteta za pomorstvo in promet**, Portorož – tradicionalno so usmerjeni v tehnologijo in pomorstvo, čeprav pokrivajo tudi preostala področja prometa in logistike.

► **Fakulteta za logistiko**, Maribor – so predvsem logistično usmerjeni, kar pomeni, da generalistično pokrivajo vse elemente procesov premikanja ljudi, blaga in drugo.

► **Fakulteta za gradbeništvo**, Maribor – izhajajoč iz tradicije gradbeništva, poudarjajo predvsem smer inženirskega načrtovanja prometnega sistema, tudi infrastrukture, prometa in prometnih tokov, določanja vplivov na okolje, proračun in drugo.